

FILOZOFSKI FAKULTET

NIKŠIĆ

Komisija za doktorske studije

VIJEĆU FILOZOFSKOG FAKULTETA

PREDMET: Izvještaj o podobnosti teme i kandidata

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata - (obrazac D-1) u sastavu:

1. Prof.dr Vlado Drekalović, mentor- Filozofski fakultet Nikšić
2. Prof.dr Mirko Jakić, komentor, član - Filozofski fakultet Sveučilištva u Splitu
3. Prof.dr Savo Laušević, član- Filozofski fakultet Nikšić

dostavila je Izvještaj za doktoranda mr Darka Blagojevića na temu

Vitgenštajnova filozofija jezika i koncept stvarnosti.

U skladu sa članom 35, stav 2 Pravila doktorskih studija UCG, Vijeću Filozofskog fakulteta predlažem na usvajanje Izvještaj o podobnosti teme i kandidata (obrazac D-1), kandidata mr Darka Blagojevića.

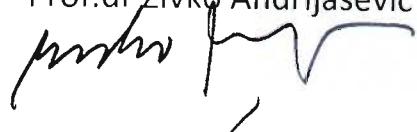
S poštovanjem,

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO:	3.12.2019.		
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	1204		

Predsjednik Komisije za doktorske studije

Prof.dr Živko Andrijašević

OCJENA PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Darko Blagojević
Fakultet	Filozofski fakultet
Studijski program	Filozofija
Broj indeksa	2/17
Podaci o magistarskom radu	Jezičko - logička paradigma u Vitgenštajnovoj filozofiji; Analitička filozofija; Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet u Nikšiću; 2015 godina; srednja ocjena 9.75
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Vitgenštajnova filozofija jezika i koncept stvarnosti
Na engleskom jeziku	Wittgenstein's Philosophy of Language and the Concept of Reality
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	
Naučna oblast doktorske disertacije	Analitička filozofija
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Filozofski fakultet Nikšić, Univerzitet Crne Gore	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
Javna odbrana polaznih istraživanja održana je 26.11.2019 godine u 10.00h na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.	
Kandidat je na kvalitetan način obrazložio temu doktorske disertacije, izložio hipoteze, ciljeve i metodologiju rada, kao i najvažnije do sada ostvarene rezultate tokom istraživanja. Nakon toga kandidat je upoznao komisiju sa planiranim prvcima istraživanja u nastavku rada na doktorskoj disertaciji.	
Nakon izlaganja, članovi Komisije su dali komentare, sugestije za nastavak rada kao i postavili pitanja na koje je kandidat uspješno odgovorio.	
B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE	
B1. Obrazloženje teme	
<i>Punctum saliens</i> filozofije XX-og vijeka je ideja prevladavanja tradicionalne metafizike, ili hajdegerovski govoreći, nadilaženje metafizike u njenom sudsivom značenju. U toj dijalektici prevladavanja tradicionalne filozofije jednu od bitnijih uloga je odigrao analitički pokret. Ono što je nesumnjivo za filozofe analitičke provenijencije jeste misljenje da su problemi koji su tradicionalno mučili filozofe u suštini jezičkog karaktera i da se u ravni jezika mogu i riješiti. Takozvani jezički obrt u analitičkoj filozofiji podrazumijeva primjenu logike i logičkih metoda i tehniku na proučavanje jezika. Naime, analitičari nemaju intenciju da	

odgovore na pitanje šta se to nalazi u temelju stvarnosti (ontološko pitanje *par excellence*), već je njihov zadatak da odgovore kako o stvarnosti možemo smisleno govoriti.

Najznačajniji mislilac koga je iznjedrila ova filosofska škola jeste svakako Ludvig Vitgenštajn.

Ključna metanoja koju donosi filosofsko – lingvistička tradicija je da se razjašnjavanje misli ne odvija u medijumu svijesti, već u medijumu jezika. Shodno tome, nukleus cjelokupne Vitgenštajnove filosofije jeste kako razgraničiti smisao od besmisla u dimenziji jezika, obzirom da se oni i generišu u jeziku. Vitgenštajn se ne bavi jezikom radi jezika, već radi filosofije. I kod ranog, i kod pozognog Vitgenštajnove filosofije je kritika jezika, njeni stavovi ne objašnjavaju niti postavljaju pretpostavke, već su više deskriptivnog karaktera. Sa njim u savremenoj filosofiji se događa jedan metodički novitet koji svoje težiste ne traži u ontološkom oslikavanju stvarnosti, već svoj akcenat stavlja na sistemsku analizu jezičkih problema. Da bi iz jezika emanirao smisao, odnosno da bi jezik mogao da izrazi stvarnost, mora postojati neko ishodište, a Vitgenštajn ga je pronašao u izomorfnosti svijeta, jezika i logike u ranom periodu stvaralaštva i u jezičkim igram na kraju svog filosofskog puta.

Korelacija jezika, stvarnosti i logike i danas je više nego aktuelna u filosofiji. Hermeneutički pristupiti ovom odnosu je nezamislivo bez poznavanja Vitgenštajnove filosofije.

B2. Cilj i hipoteze

Cilj ovog istraživanja je da se temeljnom i kritički nastrojenom analizom dekonstruiše Vitgenštajnova filosofija jezika i poimanje stvarnosti. Takođe, jedan od ciljeva je da se razobliči višesmislena struktura njegove filosofije, jer aforistički način filosofiranja koji je upražnjavao, ostavlja prostor za nova tumačenja. Istraživanje će imati i zadatak da predstavi dinamičnost i aktuelnost mnogih filosofskih problema koji izviru iz jezika, što je Vitgenštajn profetski anticipirao u svojoj filosofiji.

U cilju sprovodenja kritičke i objektivne naučne analize Vitgenštajnove filosofije jezika formulisali smo sljedeće hipoteze:

H1: Vitgenštajnovo insistiranje na jeziku kao apsolutnom horizontu mišljenja vodi jednoj formi lingvističkog solipsizma.

H2: Metodološka metamorfoza od deduktivno - apriorne do analitičko - jezičke metode krije tajnu njegove filosofije.

H3: Logički atomizam je samo sredstvo kojim Vitgenštajn vješto prikriva mitologiju neizrecivog koja se pojavljuje u ambivalentnoj strukturi njegovog promišljanja.

H4: Jezičke igre predstavljaju vrhunac Vitgenštajnove filosofije i njegov pokušaj da kroz njih dovede pojmove "u red", a zatim da "izmiri" čovjeka i svijet, kao i filosofiju i stvarnost.

B3. Metode i plan istraživanja

Težište istraživanja biće na kvalitativnoj metodi obrade i tumačenja filosofskih tekstova na osnovu kojih se ekstrahuju najbitniji stavovi u okviru svakog poglavlja rada i samog finalnog zaključka. Pomenuti pristup podrazumijeva primjenu:

- diskurzivno - deduktivne analize
- deduktivno - apriorne analize
- komparativne metode
- induktivne metode
- hermeneutičke metode
- metode dekonstrukcije

Navedeni pristup i metode će nam omogućiti ne samo obuhvatno i vjerodostojno tumačenje,

Obrazac D1: Ocjena podobnosti doktorske teze i kandidata

već i derivaciju teza konkluzivnog karaktera koje doprinose jasnjem i dubljem razumijevanju Vitgenštajnove filosofije jezika i koncepta stvarnosti.

U prvom dijelu istraživanja izložićemo statičnu i dinamičnu koncepciju jezika unutar Vitgenštajnove filosofije. Ukazaćemo da promjena jezičko - semantičkog arhetipa krije i tajnu njegove filosofije.

U drugom dijelu istraživanja razmotrićemo funkciju i značaj filosofije usled promjene jezičke paradigme. Jednom kritičkom i objektivnom analizom ukazaćemo zašto je filosofija kritika jezika kod Vitgenštajna i na koji način ona treba da logički osvijetli naše mišljenje i otkloni "zbrke" u jeziku.

U nastavku rada, bavićemo se Vitgenštajnovom argumentacijom protiv privatnih jezika i krajnjim ciljem da dosegne filosofiju koja će ukloniti jastvo (izvjesnost prvog lica) iz početka spoznaje kako bi ga vratila u jednoj obogaćenoj i potpunijoj formi na kraju saznajnog procesa. Na kraju, istraživanje ćemo zaokružiti razmatranjem da li je jezik apsolutna stvarnost kod Vitgenštajna i kakve su to forme života koje se generišu u jezičkim igrama.

B4. Naučni doprinos

Plauzibilno je konstatovati da je Ludvig Vitgenštajn uz Hajdegera vjerovatno najznačajniji filosof 20.-og vijeka. Njegova teorija jezika nije relevantna samo za filosofiju, već je imala veliki uticaj i na lingvistiku, psihologiju, sociologiju. Dakle, možemo govoriti o interdisciplinarnom karakteru njegove filosofije. Sa druge strane, u našoj akademskoj zajednici nijesu rađena istraživanja posvećena Vitgenštajnu, tako da se pruža jedinstvena prilika da ovaj rad osvijetli nove horizonte stvaralaštva bećkog mislioca. Naučni značaj ovog istraživanja se ogleda u sistematičnom i analitičkom reaktuelizovanju filosofije jezika koja zauzima centralno mjesto i u 21. vijeku, a dobrim dijelom polazi od Vitgenštajnovih filosofskih principa.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

Mišljenje i prijedlog komisije

Nakon izlaganja kandidata i diskusije, Komisija daje pozitivnu ocjenu polaznih istraživanja kandidata mr Darka Blagojevića.

Komisija predlaže Vijeće Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvate ovaj izvještaj i odobre nastavak rada na doktorskoj disertaciji.

Prijedlog izmjene naslova

(po potrebi predložiti izmjenu naslova)

Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora

(titula, ime i prezime, ustanova)

Planirana odbrana doktorske disertacije

2021

Izdvojeno mišljenje

(popuniti ukoliko neki član komisije ima izdvojeno mišljenje)

Ime i prezime

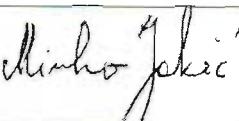
Napomena

(popuniti po potrebi)

ZAKLJUČAK

Predložena tema po svom sadržaju **odgovara** nivou doktorskih studija.

DA   **NE**

Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.	DA	NE
Kandidat može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.	DA	NE
Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata		
Prof. dr Savo Laušević, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora		
Prof. dr Vladimir Drekalović, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora		
Prof. dr Mirko Jakić, Sveučilište u Zadru, Hrvatska		
U Nikšiću, 03.12.2019.	 DEKAN 	

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
Prof. dr Savo Laušević, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kakav je odnos Vitgenštajnove filosofije i Bečkog kruga? 2. Objasniti odnos Traktata i Filosofskih istraživanja u mišljenju Ludviga Vitgenštajna? 3. Objasniti Vitgenštajnov odnos prema metafizici?
Prof. dr Vladimir Drekalović, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	<ol style="list-style-type: none"> 1. U čemu je interdisciplinarni značaj Vitgenštajnove filosofije jezika? 2. Da li je jezik predstavlja stvarnost u Vitgenštajnovoj filosofiji? 3. Da li jezičke igre konstituišu forme života?
Prof. dr Mirko Jakić, Sveučilište u Zadru, Hrvatska	
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
ZNAČAJNI KOMENTARI	